

Drugem zakonu 6 porodila. Presej teli 88 sinov in hčera je poročenih in imajo že tudi svoje otroke.

Iz stranke.

Strokovna organizacija živilskih delavcev podružnica Celje ima v nedeljo, dne 8. avgusta 1920 v gostilni »Ban Jelačič«, Prešernova ulica št. 6 redno mesečno sejo, na katero se vabi ves odbor ob 9. uri dopoldne ter predstavniki kakor blaginik točno ob 8. uri.

Shod stavbniških delavcev v Ljubljani

Štetje suplentnih let.

Projemke srednješolskih učiteljev določa § 53. 1. odstavek U. S. P. iz leta 1917, ki se glasi:

»Stalni učitelji imajo pravico do zakonitega zvišanja prejemkov, ki se določajo po do sedanjih postavnih določbah z izpremembami, ki sledijo iz tega zakona.«

Ločiti je treba stara določila in nove izpremembe. Prva nahajamo v § 6. zakona z dne 19. septembra 1898 odst. 3.

»Pravi učitelji se uvrste v 9. plačilni razred, se zamorejo pa vendar po vseskozi zadovoljivem službovanju od ministrstva za uk in bogocastje pomakniti v VIII. in VII. razred. To povišanje v VIII. čin. r. se navadno ne izreče pred doseženjem 2., v VII. pred doseženjem 4. petletnice.«

Ta paragraf govori o pomaknitvi v VIII. oziroma VII. raz. Povišbo izreče na predlog ravnateljstva ministrstva. Ker se je pa večkrat zgodilo, da se je imenovanje iz kakega koli vzroka zakasnilo, je hotel § 53. 1. ta nedostatek v toliko odpraviti, da je z doseženjem 2. petletnice učitelju zagotovila vsaj užitke VIII. čin. raz. Do teh ima po imenovanem paragrafu pravico, če je bilo službovanje zadovoljivo. Čast VIII. čin. raz. se lahko zavleče, nikdar pa se učitelju ne sme odrekati aktivna doklada VIII. čin. raz. iz razloga, češ, da te ravnateljstvo ni predlagalo!

Izpremembe nahajamo v § 57. U. S. P., ki se glasi v prevodu v. s. s.:

»Stalni učitelj, ki jih določila tega zakona ne izključujejo iz napredovanja v višji činovni razred ali iz dosege postavnih plačilnih povišanj, imajo po naslednjem načelu pravico, da potom časovnega napredovanja brez izpremembe činovnega razreda dospo do užitka tistih prejemkov, ki so po postavnih določilih, veljavnih za državne učitelje, zvezani z vsakokratnim višjim činovnim razredom, če so v isti službeni panogi nenehoma v svojem dosedanjem činovnem razredu kot stalni učitelji dejstveno službovali tako dolgo, da se jim ta čas v naslednji izmeri vračuna v plačna povišanja (časovno napredovanje): § 58. IX. čin. razreda 7 let.«

Ta paragraf tolmači v. s. s. po izvršilnem odloku bivšega min. u. b. z dne 26. januarja 1918, števil 35.358/XI. 1917, poglavje 3., odstavek 3., kakor sledi:

»Časovnemu napredovanju primerna višja aktivitetna doklada gre samo tistemu učitelju, ki je dejstveno služboval v § 58. navedeno število let v lastnosti stalnega učitelja prejšnjega činovnega razreda z aktivitetno doklado primerno temu činovnemu razredu (§ 60. II. odstavek); službena doba, ki jo je učitelj prebil kot začasni učitelj in službena doba, ki jo je učitelj prebil kot namestni učitelj in ki se vračuna v plačna povišanja (petletnice) se pri tem ne upoštevata.«

To tolmačenje pa je v okviru zakona nemogoče, ker z njimi protislovno. Dokazi za to so sledeči:

1. a) V. s. s. pripozna: »Kjer povišanje po § 6. zakona iz leta 1898. časovno napredovanje prehit, časovno napredovanje ni na praktičnega pomena.« Je li tak zakon splošen?

b) V § 101. »discipl. kazni« nahajamo sub c) tudi »izključitev od časovnega napredovanja«. Vsaka druga kazen se lahko

se bo vršil v nedeljo dopoldne ob 9. v Mestnem domu. Vabimo vse tovariše na udeležbo. — Odbor.

Seja agitacijskega odbora »Svobode« za prireditve dne 15. avgusta se bo vršila v petek, dne 6. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih. V soboto dne 7. t. m. pa se seja vseh odborov. Prosim, da se vsi sodruzi in sodružice zanesljivo udeležijo.

Umrl je po kratki bolezni kovinar Stanko Kosmač, zvesti pevec društva »Svobode«. Pogreb bo v petek, dne 6. t. m. ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti Cerkvena ulica 9 (Trnovo).

poljubnem slučaju izreče. Ta kazen pa se izpremeni po cit. interpretaciji v burko, kakor hitro se diktira suplentu, ki ima 3 ali več supl. let.

2. a) § 53. 3. odstavek se glasi:

»Na v tem zakonu predvideno zvišanje remuneracije suplentom in asistentom se naj uporabljajo zmlisu primerno tozadevni predpisi veljavni za stalne učitelje.« In znova citamo v § 62. 4. odstavek: »Določila §§ 58. do 61. se naj zmlisu primerno uporabljajo.« Besedica »zmlisu primerno« se, ker se nahaja dvakrat v eni in isti zadevi torej poudarja. Ko bi zakonodajalec hotel naglašati besedico »dejstveno« ali sploh kako drugo besedo § 57., kakor stori to omenjena ministrska naredba, bi se moral v teh slučajih posluževati drugega rekla, recimo: »besedilo primerno« a. s. Vendar stoji v obeh slučajih »zmlisu primerno«. Ali je pa to zmlisu primerno, da pridejo dobrote časovnega napredovanja samo tistim v prid, ki jih je preteklost že itak odlikovala z boljšim gnotnim položajem?

3. Vzemimo slučaj A in B! A je bil prvič nastavljen kot suplent, postal po preteku 1 leta definitivno ter pride po 7 letih v užitke VIII., po naslednjih 7 letih v užitke VII. činovnega raz. — po skupaj 15 letih. B je bil 1 leto poskusni kandidat, supril pa potem 8 let, pride po naslednjih 2 letih v VIII. čin. raz. celih 14 let. Ali ni to krivično?

4. Samo kot zgodovinsko dejstvo beležimo, da je takorekoč dnevni oče U. S. P. socialni demokrat Olčicki. Je li verjetno, da bi tak moč dopirjal sub (3) navedeno krivično zapostavljanje pod istimi razmerami službovalih?

Tolmačenj v. s. s. je potemtakem nezdružljivo in krivično. Edino mogoča interpretacija §§ 57., 58. je, da se mora doba za časovno napredovanje šteti od tistega dneva, od katerega so štejele petletnice.

Ta trditve je utemeljena 1. zakonu in 2. v motivnih poročilih k U. S. P.

1. a) Jasno, ko bell dan, sledi iz prej cit. § 53.3 in § 62.4, da je treba § 57. zmlisu primerno in ne po besedilu razlagati. Brezdvomno prinaša časovno napredovanje dobiček tistemu, ki je bil le eno leto suplent, ker more priti že po 8 službenih letih v užitke VIII. činovnega razreda. Zmlisu primerno je torej tudi, da pripada isti dobiček onemu, ki je supril 3 ali več let.

b) S to interpretacijo ne pridemo nikjer v konflikt z zakonom.

2. Brez dvoma je hotel U. S. P. izenačiti gnotni položaj pod istimi razmerami službovalih. Tisti, ki jih je že preteklost postavila v udobnejši gnotni položaj, naj ne izgubijo ničesar. Vsi drugi pa, ki teh dobrot v preteklosti niso bili deležni, jih naj imajo vsaj v bodočnosti.

Vse to je v. s. s. znano; vendar ne ukinemo v lastnem delokrogu brezsmiselne ministrske odredbe iz razloga, da ni za to pristojno oblastvo. Če ste bili takrat kompetentni, ko ste izpremenili zakon, da ste nazkazali suplentom plače 9. činovnega razreda, da ste si pridržali pravice razpolaganja s suplenti itd., potem zamorete brez dvoma z isto pravico razveljaviti še prej nezakonito ministrsko odredbo ter popraviti prizadetim učiteljem tozadevno krivico!

Demokrati upajo, da bo v tem primeru mandat poverjen Ljubi Davidoviču.

Rusko-poljska vojna.

London 4. Poljsko odposlanstvo za premirje je včeraj prišlo iz Baranavičev v Varšavo.

Moskva. 4. Volno poročilo od 3 t. m.: Zapadno od Bialystoka naše čete napredujejo. V smeri proti Siedlecu so rdeče čete prekoračile reko Bug v širini sto vrst. Zavzele so postojanke na zapadnem bregu reke in ulete mnogo sovražnikov.

Moskva. 3. Dne 31. julija se je na Poljskem sestavil revolucionarni odbor, ki je pozval poljske delavce naj se unrcio kapitalistični vladi Pilsudskega.

Berlin. 4. »Vossische Zeitung« javlja iz Marienwerderja: Boljševiki se na severnem krilu svoj pohod ustavili in dovažajo težka topništva. V Varšavi vlada panika, zlasti ker se vedno bolj širijo vesti o predstolečih boljševiški revoluciji na Poljskem. V polski armadi se razvija živahna propaganda za ustanavljanje volaških svetov po boljševiškem vzorcu.

Amsterdam. 3. Kakor poročajo »Times«, je litvinska vlada sprejela predlog ruske sovietske vlade, da se v Vilni sestane mešana komisija, ki bo proučevala mirovno pogodbo od 20. julija.

Kovno. 4. Po vesti litvinske brzojavne agenture je po zavzetju Bialystoka po boljševiških izdali začasni poljski revolucionarni komite proklamirajo vsem poljskim delavcem, v kateri izjavlja, da niso prišle rdeče armade in ruski bratje na Poljsko z namero, da kršijo svobodo, ampak zato, da osvobodijo Rusijo in Poljsko.

Najnovejša poročila.

(Vesti LDU.)

TRUMBIČ SE VRNE V BELGRAD.

Zagreb. 4. V ministrtvo za zunanje stvari je došla brzojavka, v katero naznanja zunanji minister dr. Ante Trumbić, da se v nekoliko dneh za stalno povrne v Belgrad ter prevzame upravo svojega resorta.

K OBČINSKIM VOLITVAM V BELGRADU.

Belgrad. 4. Demokrati in radikali so dosegli glede volitev občinskih odbornikov sporazum. Demokratom urinaše mesto predsednika radikalcev na mesto podpredsednika. Demokrati dobe 18 odbornikov, radikali 12.

VPAD ARNAVTOV NA JUGOSLOVANSKO OZEMLJE.

Belgrad. 4. Iz Ohride javljajo: Dne 29. pr. m. ob desetih dopoldne je 40 ljudi broleča arnavtska tolna pod vodstvom častnika v italijanski uniformi vpadla na naše ozemlje na meji med karaulo Rian in Velikim Brdom Arnavti so imeli seboj dve streljanci Enega napadalca so prišli.

POGODBA Z JUGOSLAVIJO?

London. 4. Bonar Law je govoril včeraj v poslanski zbornici o pogodbi z Jugoslavijo in izjavil, da bo predložena zvezi narodov.

RUSKI UBEŽNIKI PRIHAJAJO V JUGOSLAVIJO.

Belgrad. 4. V Srbijo je prišlo več kot 800 ruskih beguncev iz lužne Rusije. Notranji minister je storil vse potrebno, da jih razporedi v one naše kraje, kjer jih dosedaj ni bilo.

DEMARKACIJSKA MEJA NA KOROŠKEM OSTATE?

Ljubljana. 4. Ljubljanskemu dopisnemu uradu poročajo iz Celovca: Vsi koroški nemški listi so včeraj objavili dolge članke, v katerih proslavljajo svojo zmago v zadevi odprave demarkacijske črte. Avstrijci so tudi defanski že včeraj ob osmih dopoldne odstranili svoje barlere in straže na demarkacijski črti. Ob prehodu se je ves dan zbiralo vse polno občinstva, zlasti iz Celovca, da prisostvuje odstranitvi naših barier in straž. Toda čakalo je zaman. Današnji listi se zelo hudujejo zaradi te jugoslovenske predrznosti ter divljajo in pozivljajo London, Pariz in Rim, da renitentno Jugoslavijo, kakor so jo baje ustvarili, obstrižejo ob mejah. Kakor je Ljubljanski dopisni urad izvedel iz zanesljivega vira, so se pogajanja zaradi demarkacijske črte v plebiscitni komisiji danes ves dan nadaljevala. Zdi se, da so glavne težkoče že premagane. Trdno se upa na ugoden uspeh, da demarkacijska črta ostane, kar po-

menj hašo zmago, zlasti ako se upošteva silni odpor, ki ga je bilo treba premagati.

ITALIJANI BEŠNE.

Belgrad. 4. Društvo »Fascio Nazionale« v Trstu je razpisalo na glavo narodnega poslanca dr. Čoka radi njegovega govora v Narodnem predstavništvu. V omenjenem govoru je dr. Čok razpravljao o dogodkih v Trstu.

ZA NABAVO ORODJA.

Belgrad. 4. Minister za prehrano je odobril kredit dveh milijonov dinarjev za nabavo orodja okrožjem v Bosni in Hercegovini, ki so leta 1914 najbolj trpeli. Ta okrožja so: Foča, Višegrad, Bileč, Čainica, Trebinje in Gacko.

RADIČ OBSOJEN NA DVE LETI IN POL.

Zagreb. 4. Danes ob desetih dopoldne je bila proglašena obsodba v procesu Stefana Radiča. Sodišče je proglasilo Radiča za krivega izdaje domovine in prestopka proti ustavi ter ga obsodilo na dve leti in pol prisilnega dela, ki se izpremeni v zapor. Obsodbi ni prisostvoval niti obtoženec niti njegovi branitelji. Državni pravdnik je z obsodbo zadovoljen.

ZATIRANJE SOCIJALISTIČNEGA GIBANJA V PRIMORJU.

Trst. 4. (Izv. por.) Razbesneli italijanski nacionalizem in imperijalizem skuša z vsemi brutalnimi sredstvi ugonobiti razmah socialistične ideje do Krasu in v Istri. Vsak kulturni pokret med kraškim proletariatom je zabanjen. Italijanske oblasti, razni karabinjeri, uganajo že naravnost satanske nasilnosti napram socialističnim kulturnim organizacijam. Kljub temu pa je gibanje čimdalje obsežnejše in agilnejše. V dokaz, kako v resnici italijanska vlada preganja socialistične organizacije, naj navajam sledeča dejstva: civilni komisar v Kopru je prepovedal občni zbor Konsumnega društva kmetov in vrtnarjev samo za to, ker ima to društvo jugoslovansko večino. Prepovedan je kongres slovenskega učitelstva Juliske Benečite. V Sezani je bila prepovedana predstava »Ljudskega odra«. Na Krasu sploh se dan za dnem izvajalo brutalnosti in nasilnosti napram socialistom. Mnogo kraških socialistov je v tečaj.

ZMAGA TRŽAŠKIH SOCIJALISTOV.

Trst. 4. (Izv. por.) Med zastopniki organiziranega delavstva in zastopniki veleindustrije se je dosegel sporazum glede ladijedelnice San Marco in San Rocco. Ladijedelnica San Marco spreime vse izprte delavce brez vsakih represalij na delo. Ladijedelnica San Rocco spreime zopet vseh 500 odpuščenih delavcev. Delo se je pričelo danes zjutraj. Včeraj je bil v »Ladjevskem domu« zelo številno obiskan shod, ki je razpravljao o položaju delavstva v Trstu sploh.

MEDNARODNI KONGRES RUDARJEV.

Zeneva. 4. Na mednarodnem kongresu rudarjev je pozival madžarski delegat Paver, naj bi se kar najenergičneje nastopilo proti belemu terorju na Madžarskem. Delavci, ki so v veliki večini proti sovietom in diktaturi proletariata, se nahajajo v tem trenutku v teči. Teh je več stotisočev. O problemu demokracije ali o svobodi tiska na Madžarskem ne more biti govora.

MEDNARODNE UPRAVE ZA REKO DONAVO.

Pariz. 3. Včeraj popoldne je bila otvorjena v različnih mirovniških pogodbah predvidena mednarodna konferenca, ki naj osnuje temelj mednarodni upravi reke Donave.

STAVKA V VZHODNI PRUSIJI.

Swinrmuende. 3. Od danes dopoldne je vsa Prednja Pomorjanska s številnimi konališči breč električne sile in razsvetljava, ker so vsi delavci in uradniki električne centrale v Stralsundu teli stavkali radi odklonitve njih zahtev po zvišanju meze.

ANARHIJA V TURČIJI.

Amsterdam. 4. »Times« javljajo iz Carigrada, da se širi antinacionalistično gibanje od severa, od Anatolije.

ALBANIJA V VARSTVU ITALIJE?

Milan. 4. »Avanti« javlja, da jamči italijanska vlada v dogovoru sklenjenem med tiransko vlado in Italijo za neodvisnost Albanije. Po dogovoru bo Italija izpraznila Valono in

obdržala samo še otok Saseno. Danes so pričeli Italijani odpošiljati svoje čete domov.

ANGLEŠKA BURŽUAZIJA O POGAJANJH Z RUSIJO.

London. 4. Londonsko časopisje je mnenja, da angleški vladi, če sovjetska Rusija ne izpremeni svoje politike, ne bo preostalo ničesar drugega, kakor to, da podpira Poljsko z vsemi močmi, s katerimi razpolaga. V tem primeru bi morali Kamenjec, Krasin in drugi člani ruskega odposlanstva nemudoma zapustiti Anglijo.

BOLŠEVIKI V PERZIJ.

London. 3. »Times« poročajo iz Teherana: Angleške čete so se umaknile od Mendijla proti Kasvinu, 60 km severozapadno od Teherana. Umik se je izvršil pod britskim boljševikom. Povzročil je v Teheranu osuplost in je močno volilval na perzijsko vlado.

ŠKODA PRI POŽARU V DAMASKU.

London. 4. Po poročilih iz Kaire je napravil požar v Damasku pol milijona funtov šterlingov škode.

BOLJ V TURČIJI.

Pariz. 4. Po poročilih iz Carigrada so angleške vojne ladie v zalivu Ismid s topovi razpršile več turških nacionalističnih oddelkov.

ANGLEŠKI KREDIT NEMČIJI.

London. 4. Poslanska zbornica je sprejela predlog vlade, da se dovolj Nemčiji predume net milijonov funtov šterlingov, s katerim bi Nemčija mogla izpolniti svojo obveznosti do Francije.

SPORT IN TURISTIKA.

Nogometna tekma. Reprezentanca Ljublj. akademikov proti kombiniranemu moštvu Ljublj. klubov se vrši ob vsakem vremenu danes v četrtek 5. avgusta ob pol 19. uri na igrišču S. K. Ilirije. V obeh moštvih nastopijo najboljši Ljublj. igralci, iz česar je sklepati, da bo tekma zelo zanimiva in napeta. Sedeži I. vrste 20 K, II. vrst. 12 kr. Sodišče 6 kron. Dijaške vpisnice le v predprodaji sedežev v drogeriji Kanc.

Nedoljskega zletja in dirke kolesarjev. In motociklistov na Koroško so se udeležili tudi Hrvatje iz Zagreba. Startna lista je obsegala impozantno število 40 dirkačev, tedaj največje na našem ozemlju. Dirkači so vozili jako dobro in skoro da brez defektov. Prvenstvo je dobil po trdem boju Šolar (Ilirija Ljublj.) v 4 urah 9 min. 5 sek. Dva sekund nato je došel na cilj Šotarka (Orao Zagreb) tretji Deržaj (Ilirija 18, sekunda za drugim), četrti Sekulič (Orao Zgb.) V teški skupini je prišel prvi Klirner v 4 urah 29 m. 35 sek. drugi BarVinko (oba Ilirija Ljublj.), tretji Nardin, četrti Benedičič, slike z dirke in obširno poročilo prinese sobotni športni list »Sport«.

Prireditve.

Društvo poštnih uradnikov in uradnic v Ljubljani priredi dne 8. t. m. v Sevnici hotel Triglav ob 15. uri tovariški sestanek, h kateremu so vsi člani in nečlani vabljeni. Kdor se zanima za organizacijo in stanovske razmere naj pride.

Aprovizacija.

Preskrbite si pravočasno neobhodno mleko: Občinstvo se opozarja, da se sedaj zagotovi (abonira mleko. Prišel bo zopet čas, ko bo mleka primanjkovalo in takrat se bo Mlekarska družba kot trgovsko podjetje moralo ozirati v prvi vrsti na potrebe stalnih odjemalcev. Mlekarska družba se resno bavi z vprašanjem, kako bi se dalo občinstvu odpomči, da ne bi bilo treba cele kilometre daleč hoditi po mleko. Da bi se temu nedostatku vsaj deloma odpomoglo, namerava Mlekarska družba uvesti v najkrajšem času nekako potujočo mlekarno t. j. voznički bodo bili ob gotovem času skozi vsa važnejša ulice in se bodo na primernih mestih ustavili. Tu bodo potem vsi stalni naročniki iz bližnje okolice lahko dobili svoje mleko. Vsi oni toraj, ki hočejo biti stalno preskrbljeni z zdravim pastereziranim mlekom in ga hočejo dobiti v bližini svojega stanovanja, naj se takoj zgledajo v naši pisarni v Vojaški ulici 10 (na Friskovcu).

Iz Slovenije.

Vrhnika. Kaj se godi z revnim ljudstvom v blaženih Jrgoslaviji! Potnik, ki se odloči s trebukom za kruhom v Ameriko, mora plačati na glavavstev 1000 K, potem mora iti v Belgrad. In kaj tu? Pri ameriškanskem konzulu, ki uraduje od 9. do 12. in od 14. do 16. ure, se gnete polno ljud, da bi prišli isti dan na vrsto in da ne bi bilo treba čakati. In ta človek pretepa tam ljudi s palico in ima žensko naleto, da meča iz nadstropja vodo na ljudi, ki spodal čakajo. Vsak potnik mu mora plačati po 10 dolarjev, kar znese takoj na tisoče in tisoče

Vladna kriza.

VESNIČEVA POZICIJA TRDNA?

Belgrad. 4. Snoči je povabil prestolnaslednik na večerjo v Topčider nekoliko ministrov obeh parlamentarnih skupin. Deloval je na ministre v pomirljivem zmlisu ter prosil ministre, naj bi se kmalu sporazumeli, da bi bila čimprej sestavljena nova vlada.

Zagreb. 4. »Novosti« javljajo iz Belgrada, da je predložil Vesnič nov formulo za rešenje agrarnega vprašanja. Demokrati so proti tej novi formuli. Če se agrarni problem predloži parlamentu, tedaj naj se mu predloži v celoti. Demokrati odklanjajo razgovore o agrarnem vprašanju in zahtevajo, naj ga reši konstituta. V političnih krogih se govori, da je Vesnič v primeru neuspeha pri sestavljanju koncentracijske vlade pooblaščen, da sestavi vlado, kakršnokoli in iz katerikoli strank.

Zagreb. 4. »Hrvat« piše iz Belgrada, da je vedno manj upanja, da se sestavi koncentracijska vlada, ker demokratom ni za koncentracijo, ko se nadejajo, da bo v primeru Vesničevega neuspeha mandat za

sestavo nove vlade poverjen njim. V demokratskih vrstah je močna struja, ki zahteva na vsak način približanje k parlamentarni zaednici. V Belgrad je snoči došel član Narodnega kluba dr. Polič, član ustavne komisije. Vse kombinacije, da bi on prevzel mesto Stojana Protiča ministrstvo za konstituta, niso pravilne. Splošno se misli, da bo regent v primeru tega neuspeha zopet poveril Vesniču sestavo vlade, a brez demokratov.

Belgrad. 4. Nova vlada se še ni sestavila, to pa vsled tega, ker med radikali in demokrati ne more priti do sporazuma v vprašanju haka in beglukov v Bosni in Hercegovini. Danes dopoldne in popoldne so se nadaljevali razgovori. Do rezultata ni došlo. V demokratskih krogih vlada pesimistično razpoložena.

Belgrad. 4. V krogih radikalcev vlada prepričanje, da bo v primeru Vesničevega neuspeha pri sestavi koncentracijske vlade morda poverjen mandat za sestavo nov vlade kakemu radikalnemu prvaku, da sestavi koalicijsko vlado iz članov parlamentarne zaednice. To mnenje vlada tudi v demokratskih krogih.

dobe dober in lahek zaslužek. Naj se
zglase v upravi „Napreja“.

- - pod najugodnejšimi pogoji. - -